

A MAGYAR NÉPKÖZTÁRSASÁG BELÜGYMINISZTERHELYETTESÉNEK

1.sz. utasítása

Budapest, 1955 január 4.

I.

Fogalom meghatározások.

- 1./ Megsemmisültnek kell tekinteni azt az igazolványt, amelyből a bejegyzett adatok, az igazolvány sorozata és száma nem állapítható meg, továbbá a bennelévő fénykép is felismerhetetlen.
- 2./ Megrongálódottnak kell tekinteni azt az igazolványt, melynek lapjai megsérültek, abban szükségtelen vagy illetéktelen bejegyzések vannak, továbbá, ha a bejegyzett adatok egy része valamely oknál fogva olvashatatlaná vált.
- 3./ A jelen utasításomban osztály alatt a B.M. megyei /budapesti/ főosztály személyi igazolvány osztályát, alosztály alatt a B.M. járási, városi /városi kerületi/ osztály személyi igazolvány alosztályát kell érteni.
- 4./ Az utasításban említett másodlat alatt azt az állandó személyi igazolványt kell érteni, melyet az elveszett, elloptott, megsemmisült, megrongálódott igazolvány helyett kell kiadni.

II.

Elveszett /elloptott/ igazolványok.

- 1./ A személyi igazolvány /akár állandó, akár ideiglenes/ elvesztésének bejelentése esetén - a személyazonosság megállapítása után - a bejelentésről jegyzőkönyvet kell felvenni. /36.sz.nyomtatvány./

Az elvesztés /lopás/ körülményeit a legrészletesebben kell jegyzőkönyvbe foglalni. Fel kell tüntetni:

- a./ a tulajdonos személyi adatait, az elveszett /elloptott/ személyi igazolvány sorozatát és számát, valamint az elvesztés körülményeit,
- b./ az elvesztés időpontját, /év, hó, nap, óra/. Amennyiben a pontos időpont ismeretlen, a kb. időpontot kell megjelölni,
- c./ az elvesztés módját,
- d./ az igazolvány utolsó használati helyét és idejét,
- e./ az elvesztés pontos helyét. Amennyiben a pontos hely ismeretlen, az elvesztés helyét hozzávetőlegesen kell megjelölni.

- f./ az elvesztés /lopás/ észlelési helyét és idejét,
- g./ milyen tárgyak vagy értékek veszttek el az igazolvánnyal,
- h./ az esetleges tanuk nevét és lakcímét,
- i./ lopás esetén azt, hogy az ügyben történt-e feljelentés, Amennyiben feljelentés nem történt, a feljelentés elmulasztásának okát meg kell jelölni.
- j./ az igazolvány tulajdonosa próbálkozott-e az igazolvány felkutatásával,
- k./ arra való figyelmeztetést, hogyha az igazolványt a tulajdonosa megtalálja vagy visszakapja, köteles azt az állandó lakóhelye szerint illetékes alosztálynál beszolgáltatni.

A jegyzőkönyv felvétele előtt az igazolvány tulajdonosát figyelmeztetni kell, hogy a hamis adatok bemondását a törvény bünteti. Az erre történt figyelmeztetést is be kell venni a jegyzőkönyvbe.

- 2./ A személyazonosság megállapítása és a jegyzőkönyv felvétele után a bejelentő részére ideiglenes személyi igazolványt kell kiállítani. /1/1954. /I.9./ B.M. sz. rendelet 6. §. /2/ bek./

Az ideiglenes igazolvány hatoldalán meg kell jelölni, hogy az állandó igazolvány elvesztése miatt került kiadásra. Ezz az alábbi példa szerinti szöveggel kell bejegyezni.

"Kiadva az elveszett /ellopott/ AU-I. 006584. sz. igazolvány helyett. Bélyegző. Aláírás."

Egyidejűleg az elveszett igazolvány tulajdonosa lakcímnyilvántartólapjának "Feljegyzés" rovatába be kell írni, az elvesztés időpontját, helyét, valamint a kiadott ideiglenes igazolvány sorozatát és számát.

- 3./ Az elveszett /ellopott/ személyi igazolvány felkutatására - a felvett jegyzőkönyv alapján - helyszini ellenőrzést kell tartani.
Ennek során meg kell állapítani, hogy
  - a./ az elvesztés /lopás/ jegyzőkönyvbe foglalt helye és ideje, valamint annak körülményei a valóságnak megfelelőek-e,
  - b./ nem találta-e meg valaki a személyi igazolványt, esetleg nem szolgáltatott-e be más hatóságnak, szervhez,
  - c./ az igazolvány tulajdonosát az elvesztéssel kapcsolatban mennyiben terheli felelősség.

Az elveszett /ellopott/ igazolvány tulajdonosáról környezettanulmányt készíteni nem szabad.

Ha a helyszini ellenőrzés során büncselekményre utaló adatot /szándékos megsemmisítés, hamis adatok bemondása, jogtalan igazolványszerzés, stb./ állapítottak meg, intézkedni kell a birságolási vagy büntető eljárás megindítására.

- 4./ A helyszini ellenőrzés lefolytatása után az elveszett /ellopott/ helyett másodlatot kell kiadni. Az állandó igazolvány /másodlat/ "Különleges bejegyzések" részére fenntartott oldalán fel kell tüntetni, hogy elveszett

/ellopott/ igazolvány helyett került kiadásra. A feljegyzést a következő példa szerinti szöveggel kell beírni:

"Kiadva az elveszett /ellopott/ AU-I. 006954.sz. igazolvány helyett."

A bejegyzést alá kell írni és körbélyegzővel kell ellátni.

Ha a tulajdonos részére kiadott igazolványokat többször elveszti, igazolványába valamennyi elveszett /ellopott/ igazolvány sorozatát és számát fel kell jegyezni. Pl.: "Kiadva az elveszett AU-II.000003. AUaI. 006954 és az ellopott AU-III.00002. sz. igazolványok helyett."

Amennyiben az alosztálynak nem állnak rendelkezésére az elveszett igazolványok számai, a szükséges adatokat a KLH-tól kell beszerezni.

- 5./ Ha az elveszett igazolvány a másodlat kiadása előtt megkerül, meg kell állapítani, hogy időközben azon nem keletkezett-e sérülés. Vizsgálni kell azt is, hogy az elvesztés ideje alatt követhettek-e el azzal visszaélést.

Olyan esetben, amikor az elvesztés körülményei nem gyanusak és kizártnak látszik, hogy az igazolvánnyal visszaélést követtek el, a körözés visszavonásának megjelenése után az igazolványt tulajdonosa részére vissza kell adni akkor, ha azon sérülés, rongálódás nyomai nem látszanak. Ilyen esetben az átvételt a jegyzőkönyvön a tulajdonos aláírásával ismerje el.

- 6./ Az elveszett igazolvánnyal kapcsolatos iratokat egy példányban kell elkészíteni és az eljárás befejeztével azokat irattárba kell tenni.

Abban az esetben, ha az elvesztés /lopás/ bejelentése nem az állandó lakóhely szerint illetékes alosztálynál történik, az iratokat két példányban kell elkészíteni és az eljárás /helyszint ellenőrzés/ befejezése után az eredeti példányt az állandó lakóhely szerint illetékes osztályra kell továbbítani. Az iratok második példányát a bejelentés helyén irattárba kell tenni. Az iratokon fel kell tüntetni azt is, hogy a tulajdonos részére milyen sorozatu és számu ideiglenes igazolványt adtak ki és az ideiglenes igazolvány meddig érvényes.

- 7./ Az állandó lakóhely szerint illetékes alosztálynak a másodlat kiadásakor az ideiglenes igazolványt be kell vonni és érvényteleníteni kell.

Azokat az ideiglenes igazolványokat, amelyeket nem az állandó lakóhely szerint illetékes alosztály állított ki, érvénytelenítés után a kiállító alosztálynak kell megküldeni.

- 8./ Az elveszett /ellopott/ igazolvány körözését a VII.részben foglalt szabályok szerint haladéktalanul el kell rendelni.

- 9./ Ha a helyszíni ellenőrzés során megállapítást nyer, hogy az igazolvány tulajdonosa hanyagság miatt vesztett el, semmisült /rongálódott/ meg, ellene a birságolási eljárást folyamatba kell tenni.

Ugyanígy kell eljárni azzal szemben is, aki személyi igazolványa elvesztését saját hibájából nem jelentette be.

Az ilyen személyeket az eljárást lefolytató alosztály - körülmények mérlegelésével - 100.- forintig terjedhető pénzbírsággal sújthatja. /1/1954. /I.9./ B.M. sz. rendelet 40.§. /1/ bek./

III.

Megsemmisült személyi igazolvány.

- 1./ A személyi igazolvány /állandó, ideiglenes egyaránt/ megsemmisülésének bejelentéséről - az elveszett /ellopott/ igazolványokhoz hasonlóan - jegyzőkönyvet kell készíteni.

A jegyzőkönyv felvételével egyidejűleg a tulajdonos részére ideiglenes igazolványt kell kiállítani és az igazolvány megsemmisülését /hely, idő, sorozat, sorszám/ a lakónyilvántartólap feljegyzések rovatába is be kell írni.

- 2./ A megsemmisült igazolványokkal kapcsolatban - a felvett jegyzőkönyv alapján - helyszíni ellenőrzést kell lefolytatni. Ennek alapján meg kell állapítani, hogy

a./ a megsemmisülés helye és ideje, valamint annak körülményei a valóságnak megfelelnek-e,

b./ az igazolványt nem vesztette-e el a tulajdonos,

c./ mennyiben terheli felelősség a tulajdonost az igazolvány megsemmisülése miatt.

- 3./ A helyszíni ellenőrzés lefolytatása után a megsemmisült igazolvány helyett másodlat igazolványt kell kiadni. A kiadott igazolvány "Különleges bejegyzések" részére fenntartott oldalára a következő példa szerinti szöveget kell írni:

"Kiadva a megsemmisült FS. 006359. sz. igazolvány helyett."

A bejegyzést alá kell írni és körbélyegzővel kell ellátni.

A megsemmisült igazolványról iratokat egy, illetőleg két példányban kell elkészíteni és azokat az I. rész 6. pontjában foglaltak szerint kell kezelni, illetve továbbítani.

IV.

Megrongálódott igazolvány.

- 1./ A megrongálódott igazolvány helyett a II. fejezetben foglalt szabályok értelemszerű alkalmazásával új igazolványt kell kiadni.

A megrongálódás helye szerint illetékes alosztály - amennyiben a bejelentést nála tették meg - a megrongálódott igazolványt vonja be, a tulajdonos részére ideiglenes igazolványt adjon ki a II. fejezett 2. pontjában foglalt szabályok szerint. A bevont igazolványokat az állandó lakóhely szerint illetékes alosztálynak kell megküldeni.

Az állandó lakóhely szerint illetékes alosztálynak a megrongálódott igazolvány helyett ideiglenes igazolványt kiadni, helyszíni ellenőrzést lefolytatni szükségtelen akkor, ha a felvett jegyzőkönyv alapján megállapítható, hogy a beszolgáltatott igazolvány megrongálódásának körülményei nem gyanusak. Gyanus esetben helyszíni ellenőrzést kell tartani és meg kell állapítani, hogy a rongálódás körülményei a valóságnak megfelelnek-e. Ha a helyszíni ellenőrzés alapján az állapítható meg, hogy szándékos rongá-

lás történt, intézkedni kell a büntető eljárás megindítása végett

V.

Törzslapok kiállítása másodlatok és ideiglenes igazolvány kiadása esetén.

Személyi igazolvány-másodlat kiadása esetén új személyi törzslapot kell felvenni.

A törzslap "Feljegyzések" rovatába be kell jegyezni, hogy a másodlat kiadása miatt vált szükségessé. Ugyancsak fel kell tüntetni az elveszett, ellopott, megsemmisült, megrongálódott személyi igazolvány számát is.

Ideiglenes személyi igazolvány kiadásakor is ki kell tölteni a személyi törzslapot.

Mind az állandó, mind az ideiglenes törzslapot a megyei főosztály személyi igazolvány osztályán keresztül "sürgős" jelzéssel a K.L.H.-hoz kell továbbítani.

VI.

Talált személyi igazolványok.

- 1./ A talált személyi igazolványok átvételéről az átadónak átvételi elismervényt kell adni, amelyen fel kell tüntetni a beszolgáltatott igazolvány sorozatát és számát, a beszolgáltató nevét és az átvétel időpontját. Az átvételi elismervényt alá kell írni és az átvevő rendőri beosztott - amennyiben bélyegzőt nem használhat - igazolványának számát tüntesse fel.
- 2./ A beszolgáltatót részletesen ki kell kérdezni az igazolvány megtalálásának körülményeire vonatkozóan és azt a jelentésbe be kell foglalni. Ha a beszolgáltató az igazolványt 24 óránál hosszabb ideig tartotta magánál, a jelentésben fel kell tüntetni azt is, miért mulasztotta el az igazolvány beszolgáltatását.
- 3./ Valamennyi beszolgáltatott igazolványról - a körözési mutató segítségével - meg kell állapítani, hogy körözés alatt áll-e vagy sem. Körözés esetén a jelentésben fel kell tüntetni a körözési értesítő számát is.
- 4./ A beszolgáltatott igazolványt a jelentéssel együtt a további eljárás végett haladéktalanul be kell küldeni az állandó lakóhely szerint illetékes alosztálynak.
- 5./ Az igazolványtulajdonos állandó lakóhelye szerint illetékes alosztály a megtalált és beszolgáltatott igazolványokat, amennyiben azokat a II.rész. 5. pontja alapján a tulajdonosnak visszaadni nem lehet, érvénytelenítse. A megtalált és beszolgáltatott személyi igazolványokat a végleg bevont igazolványokkal együtt negyedévenként összegyűjtve kell szolgálati úton az ORK. IX. osztályához felterjeszteni.

VII.

Személyi igazolványok körözése.

- 1./ A személyi igazolvány körözését kell elrendelni minden olyan esetben, ha az elveszett, vagy ellopták és a helyszíni ellenőrzés során az igazolvány felkutatására irányuló kísérlet nem vezetett eredményre.

A körözést az igazolvány tulajdonosának állandó lakóhelye szerint illetékes osztály vezetője rendeli el.

- 2./ A körözést elfogató parancsban kell elrendelni.

Az elfogató parancsot az ellen a személy ellen kell kibocsátani, aki magát az elveszett /ellopott/ igazolvánnyal igazolja.

Az elfogatóparancs kibocsátásakor a D-75, D-76 sz. nyomtatványt kell két példányban írógéppel kitölteni.

Az elfogatóparancsot a B.M. IM. és a Legfőbb Ügyészség által kiadott 0142/1954. sz. közös utasításnak megfelelően a B.M. járási, városi /városi kerületi/ osztály vezetője írja alá és az illetékes ügyész hagyja jóvá.

- 3./ Az elfogatóparancs adatait a lakcímnnyilvántartólap alapján kell kiállítani. Ha a lakcímnnyilvántartólap adatai hiányosak, a hiányzó adatokat a körözés elrendelése előtt az ORK. Központi Lakcímhivatalától kell beszerezni. Adathiányos körözést nem szabad elrendelni.

- 4./ Az aláírt és jóváhagyott elfogatóparancs eredeti példányát közvetlenül az ORK. VI. osztályának kell megküldeni, nyilvántartás és a körözési értesítőben való közlés végett.

A másodpéldány alapján a körözés elrendelésének számát és időpontját a lakcímnnyilvántartólapra kell feljegyezni, majd ki kell állítani a 9.sz. nyilvántartólapot.

- 5./ Az elveszett /ellopott/ igazolványok nyilvántartására szolgáló 9.sz. nyilvántartólapokat kitöltés után sorozat és sorszám szerinti csoportosításban kell kezelni.

A nyilvántartólapot valamennyi alosztálynál ki kell tölteni. Ennek érdekében az alosztályok kötelesek a körözési értesítőt rendszeresen figyelemmel kíséreni és az abban megjelent személyi igazolvány körözések alapján a nyilvántartólapot kiállítani, majd besorolni. A nyilvántartólap "Feljegyzések" rovatában fel kell tüntetni a körözési értesítő évfolyamát, számát és a körözés sorszámát /pl.: K.É.V. 32-11329/.

A körözést kibocsátó osztály az elfogatóparancs kibocsátásakor kiállított nyilvántartólapra a körözési értesítő számát a körözés megjelenése után jegyezze fel.

A megjelenő körözésekről a KLH-nál a fentiek szerint kell a nyilvántartást vezetni.

- 6./ Azokat a személyi igazolványokat, amelyek körözés alatt állnak, megtalálásuk után haladéktalanul a körözést elrendelő osztálynak kell megküldeni.

Azokat a személyeket, akik magukat körözés alatt álló igazolvánnyal igazolják, el kell fogni és a körözést elrendelő osztályhoz elő kell állítani a büntető eljárás megindítása végett.

Ha a körözés alatt álló igazolvány megkerül, a körözést kibocsátó osztály haladéktalanul köteles gondoskodni az elfogatóparancs visszavonásáról.

A körözési értesítőben megjelenő igazolvány körözés visszavonásokat mind az alosztályok, mind a KLH. nyilvántartásában fel kell jegyezni /pl.: V.V.: K.E. V. 43-19635./.

A nyilvántartólapot ezzel egyidejűleg színes irénnal, átlás irányban át kell húzni és az igazolvány érvényességi idejéig meg kell őrizni.

Pócze Tibor s.k.
r.vőrgy.
miniszterhelyettes.

A kiadmány hitelélül:

/Hornok János/
r.hdgy.
irodavezető.

Nyt.sz.: 105/1.
Készítette: LJ/Ené.

Az eredetivel egyezik:

Tokai M.
/Tokai Magda/

